

UNIREA POPORILOR

Proprietar: IULIU MAIOR junior

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,
pe o jumătate de an 5000 Lei,
pe trei luni 2500 Lei.

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Țârnavă-Mică sub Nr. 3-1933

Internaționali: Al. Lupeanu-Molin și Iuliu Maior

Director: ION POPU-CÂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Țârnavă-Mică. Telefon Nr. 168

ABONAMENTELE

Încep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Prețul acestui număr 200 Lei

Cartea și progresul

de N. Comșa

Progresul este o lege principală a desfășurării vieții omenești. Progresul adevărat al vieții omenești se realizează în cele spirituale, sufletești. Bunurile materiale, care sunt rezultatul muncii minții și puterii brațului, sunt numai o urmare, mai puțin norocoasă, a activității adecă a lucrării puterilor noastre sufletești. Cine vrea progres trebuie să-și înmulțească, deci, cât mai mult știința și puterea de pricepere a lumii. După cum am văzut, altădată, progres toți oamenii vreau, căci el este sădit adânc în firea noastră. Cu atât mai mult va trebui să râvnim spre progres noi, popoarele mai mici și mai rămase în urmă în ce privește organizarea traiului vieții în raport cu înaintarea culturii și civilizației lumii.

Un mijloc principal pentru realizarea progresului în știința și puterea de pricepere a lumii este cartea. Acest adevăr vrea să-l spună și proverbul românesc: ai carte, ai parte. Ce este cartea? Cum devine cartea un mijloc atât de principal pentru realizarea progresului? Răspunzând la aceste două întrebări ne lămurim de ajuns asupra problemei: cartea și progresul.

Cartea sau scrisoarea în general este un produs al minții omenești. În carte se cuprind gândurile, simțimentele și observațiile oamenilor pe cari aceștia le-au trăit an de an, de când există lumea. Despre carte am putea zice că este depozitul sau magazia cea mai bogată a vieții spiritului omenească. Cunoscând de mai înainte ce este progresul, am putea zice că în cărți găsim toată frământarea oamenilor spre înaintarea vieții lumii din cele mai vechi timpuri până azi. Vorbind aci despre carte ne gândim atât la cartea care cuprinde mai multe foi legate între doi pereți cât și la gazete și la oricare altă formă a scrisorii.

Cum devine cartea un mijloc principal pentru realizarea progresului? Iată cum. Vieța în fiecare zi și chiar în fiecare clipă a ei ne pune fel și fel de probleme de rezolvat, așa cum dascălul dă copiilor probleme în școală. Copiii des-

leagă problemele date în școală cu ajutorul dascălului și al cărții. Oamenii mari trebuie să deslegăm problemele ce ni le pune vieța numai cu priceperea minții, cu ajutorul cărții și cu stăruința în muncă.

Vieța ne pune probleme foarte feliurite fiecăruia dintre noi. Ori cât de multe ar fi însă aceste probleme, ele toate urmăresc ușurarea muncii și asigurarea unui rezultat cât mai bogat acestei munci. Plugarul vieța îl cere să știe: care pământ este mai potrivit cutărei sau cutărei plante; care soi de vită se potrivește mai bine cu greutatea muncii și cu posibilitățile hranei dela noi; cum se poate păstra mai bine și mai mult cutare sau cutare fruct; dintre multele plante și animale cari se potrivește cu condițiile noastre de trai, care aduce totuși venitul cel mai bun; care e timpul cel mai potrivit pentru împlinirea cutărei sau cutărei lucrări pe care nu ne-o cere vremea, dar ne-o cere totuși omul și altele multe. Tot așa vieța pune o serie de probleme muncitorului de fabrică, meseriașilor ori comercianților și chiar funcționarilor, cerându-le tuturor să găsească felul cel mai ușor în împlinirea muncii lor, dar să asigure, în același timp, rezultat cât mai bogat și de o calitate cât mai superioară.

Vieța este un dascăl vechi. Ea pune aceleași probleme tuturor acelor cari vreau să trăiască. Și chiar ca elevii în școală, oamenii cu atât au înaintat mai curând și mai mult în vieța cu cât au deslegat bine mai multe din aceste probleme. Problemele acestea ale vieții se deslegă așa că chibzuim cu mintea și încercăm cu fapta după cum ne îndrumă mintea. Dacă nu lese odată bine, încercăm din nou altfel și altfel până am ajuns la rezultatul dorit. Încercările nereușite ne aduc însă pierdere de timp și uneori pierdere materiale.

Acum intervine ajutorul cărții și iată cum: Oamenii în decursul vremilor au încercat să răspundă tuturor întrebărilor puse de vieța. Mulți din ei au avut feliurita idee de a scrie în cărți încercările

lor, atât cele reușite cât și cele nereușite. Folosind cartea, în toate formele ei, noi cei de azi, vom putea ajunge mai ușor la deslegarea bună și sigură problemelor vieții în timp scurt. Asta se potrivește mai mult vieții agricultorilor noștri.

Pentru realizarea progresului pe care toți îl dorim, îndemnăm deci, cu gândul cel mai curat, ca fiecare agricultor român, pe lângă alte cărți, să aibă în casă cel puțin un calendar și o gazetă pentru popor. Când se va înțelege și realiza de toți Românii acest îndemn, atunci suntem și noi în rând cu popoarele mari ale lumii, adecă în plin progres.

Sărbătorirea zilei de 23 August la Blaj

Prăznuirea celui de al doilea an dela 23 August 1944, ziua când țara noastră a rupt alianța cu Germania hitleristă și s'a alăturat luptei Națiunilor Unite, contribuind astfel la victoria lor, a primit la Blaj un fast deosebit.

De dimineața, orașul a căpătat o înfățișare sărbătorească. La întretărirea străzilor principale au fost ridicate frumoase arcuri de triumf îmbrăcate în verdeață. Toate casele și edificiile publice au fost decorate cu drapelurile țării aliate alături de tricolorul românesc, iar panouri special așezate aveau lipite pe ele placarde cu lozincile zilei.

După programul stabilit de Prefectură, la ora 10 s'a oficiat serviciul divin și Tedeum la ambele biserici.

În biserica Catedrală a servit I. P. S. S. Valeriu Traian Frențiu, înconjurat de un sobor de preoți. Au participat și autoritățile, în frunte cu dl Dr. Petru Manu, prefectul județului, dl Ștefan Dragoș, primarul orașului și dl Colonel V. Tatomirescu, comandantul Cercului Teritorial.

După terminarea serviciului divin, în fața Catedralei a avut loc defilarea. Au defilat: Armata, delegații din plasă ai grupărilor politice aparținând Blocului Partidelor Democratice, precum și membrii sindicatelor locale.

După defilare, în sala Palatului Cultural, în prezența unui public numeros, — de față fiind și I. P. S. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu Administratorul Apostolic și Ilustritatea Sa Dr. Victor Macaveiu, vicarul Mitropoliei — a luat cuvântul dl Prefect Dr. Petru Manu, care în cuvinte simțite a evocat măreția zilei de 23 August 1944. Domnia Sa a dat apoi cuvântul dlui Popescu-Puțuri, scriitor din București, delegat al Comitetului Central Electoral al Blocului Partidelor Democratice.

Asistența a manifestat îndelung pentru M. Sa Regele Mihai I, Armata Română, Armata Sovietică și Generalissimul Stalin.

Despre căsătorie

V-ați pus vreodată vre-o întrebare în legătură cu această mare taină? Nu? Și de sigur că ea e foarte importantă.

Oriunde te-ai duce pe fața pământului întâlnești căsătoria. Se înțelege că nu peste tot la fel și sunt cazuri când soția e cumpărată, ca o vită oarecare. Vă înfiorați, nu? Și când te gândești, câți de aceștia sunt chiar și în zilele noastre?... Că altfel nu-i putem considera pe aceia ce se însoară numai pentru zestrea fetei. De sigur vă interesează să știți cum se făceau și se fac căsătoriile la alte popoare. Eu o să vă arăt aici pentru a putea vedea, cu cât cea creștinească e mai bună.

La Perși bunăoară, femeia era datoare să onoreze și să respecte pe soț ca pe o ființă divină. Dimineața, cum se scula din pat era datoare să ingenunche în fața lui și să-i primească ordinele. Oare care din noi și-ar putea permite o asemenea grosolanie, cu ființa ce-o iubește? Cât trebuie să mulțumiți creștinismului, nici nu vă puteți închipui, dragi fecioare de azi, căci la Asirieni, fetele erau duse într-o anumite piață și vândute acolo, bărbatul putând să-și cumpere oricâte poate.

La Abisinieni, nu există nici o formalitate de căsătorie. Cei căsătoriți se pot desface oricând. Acolo nimeni nu prea sunt familii.

Pe coasta Gabon, fetele sunt căsătorite de când sunt încă copile. Logodna se face la 3-4 ani. Din cauza aceasta ele îmbătrânesc de îndată ce trec de 30 de ani și mor.

Printre păgânii din Liberia e obiceiul ca flăcăul să-și ia două soții: una bătrână (un fel de servitoare) și una tânără.

Dar sunt și țări în care femeia e foarte mult prețuită. Așa este Japonia, unde frumu-

șetea fetei se aseamănă cu razele binefăcătoare ale soarelui. Cât despre zestre, nici vorbă! Ei socotesc de ticăloși imorali pe aceia ce iau zestre. Acolo numai fata e în drept să-și aleagă soțul.

Cum se face la noi e știm, căci de această taină mare se poate împărtăși oricine, dar de ale cărei foruri nu se pot bucura decât acei ce s'au pregătit pentru ea, după învățăturile bisericii creștine. Oricine își poate închipui cum se prezintă un desfrânat sâțul de viață și înăcrit la suflet. Să-ți tai rechia și să pleci în lume, nu alta! Pentru unii ca aceștia, căsătoria nu mai este un izvor de fericire și întregire sufletească și trupească, ci o afacere care li va aduce atâta și atâta câștig și o femeie oarecare, pe care n'o consideră mai mult decât pe destrăbălata ce l-a îmbătrânit, distrugându-i sufletul. Apoi oare, nu-s mai răi aceștia decât acei de care am pomenit mai sus?

Dumnezeu i-a făcut pe bărbat și pe femeie, unul pentru altul și căsătoria așa cum e la noi, e cel mai perfect mijloc pentru împlinirea acestei meniri urșită de Cel Atotputernic, pentru că așa se asigură o iubire curată și posibilitatea creșterii copiilor în spiritul respectului față de legile unei morale sănătoase, care numai bunăstarea omului o vrea, oricât s'ar strădui unii s'o defăimeze.

Pentru căsătorie, trebuie să vă pregătiți de pe acum, dragi tineri, priveghind asupra faptelor voastre, pentru ca să nu vă pară mai târziu că n'ați urmărit, căsătorindu-vă, decât averea sau trupul soției, căci o căsătorie din care lipsește iubirea sufletească, e în totdeauna o căsătorie nefericită, ea nefiind altceva decât tot un fel de desfrâu.

De obicei, astfel de soți, o iau unul cea și celălalt hâis, făcându-se de râs în sat.

De aceea, eu nu vă sfătuiesc să vă căsătoriți cât ai zice „doi”, dar nici să fugiți de căsătorie nu zic. Deci: căsătoriți-vă, dar căsătoriți-vă pregătiți.

Părintele din Boarta

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”

Foita „Unirii Poporului”

Scriitori din Ardeal*)

George Coșbuc

Un poet care ne este tuturor drag. Cel dintâi poet mare pe care l-a dat Ardealul. Iubit a fost în viață, iubit este și după moarte. A fost un om senin și blând care n'a provocat adversități. Poezia lui este un clopot de iubire și veselie. Plecat dela sat, Coșbuc a rămas un poet al țărânilor, deși sufletul i s'a scaldat în apele culturii și a fost unul dintre poeții cei mai învățați ai noștri.

S'a născut la 8 Septembrie 1866, în comuna Hordeu din județul Năsăud. Cobora din neam de preoți și a trăit viața satului direct, păscând vitele, participând la horă și la săzatori, ascultând basme dela bătrânii satului și cânteca dela flăcăii îndrăgostiți. Datinele și credințele satului nu le-a privit de sus, ca domnișorii care vizitează satele din curiozitate; ci le-a cunoscut și le-a trăit ca un țaran simplu care crede în ele și le practică după ritualul din străbuni.

*) Vom publica din când în când câte un articol despre câțiva scriitori din Ardeal. Tonul mai înalt al acestor articole se adresează mai curând intelectualilor satelor, decât țărânilor.

(R. B.)

A studiat la Năsăud și la Cluj. Părăsind studiile înalte, plecă la Sibiu, unde lucra la *Tribuna* lui Ioan Slavici. În 1890 George Coșbuc trecu muștii și merse la București. În 1902, împreună cu Alexandru Vlahuță, întemeie revista *Sămănătorul*, cu mare răsunet în cultura noastră. În 1918 muri la București, lăsând literaturii române patru volume de poezii: *Balade și idile*, *Fire de tort*, *Starul unui pierde-vară* și *Cânteca de viteză*.

În aceste volume găsim toată frumusețea vieții țărănești și toată frumusețea vieții în general. Căci în poezia lui Coșbuc este cântată viața cu bucuriile ei, natura, neamul, credința'n zilele de-apoi. Sentimentele cele mai nobile: mila față de cei mici, de cei săraci, de bătrâni; eroismul; dragostea de mamă; conștiința neputinței omenești; jertfa pentru ideal — toate au fost cuprinse în cele patru volume de poezii pe care George Coșbuc le-a dăruit literaturii românești.

Are poezia lui George Coșbuc o calitate pe care n'o întâlnim la mulți scriitori: Dacă o citește copilul din clasele primare, o înțelege și rămâne legat de versurile care amintesc de o casă la margine de apă, unde se stinge o mamă de dorul copilului plecat departe:

În vaduri ape repezi curg

Și vult dau în cale...

Dacă o citește intelectualul rafinat, găsește o tehnică artistică superioară și o mare

De-ale plugăriei

Recolta de grâu din Europa e mai mare decât în anul trecut. Ministerul nord-american al agriculturii anunță, că, după cum se poate constata din rapoartele primite din 12 țări europene, în anul acesta recolta de grâu va fi cu mult mai mare decât în anul trecut. Țările în cari recolta va fi mai mare cu aproape 30 la sută decât în 1945, sunt: Spania, Austria, Cehoslovacia, Ungaria, Grecia, România și Jugoslavia.

Starea vitelor din cauza secetei. D-l Ministru Traian Săvulescu, în legătură cu starea vitelor, din cauza secetei, a spus următoarele: „vitele de rasă vor fi trimise în regiunile cu nutreț, păstrându-se numai cele de trebuință pentru lucru. Pentru hrana lor se va cumpăra nutreț din regiunile în cari se găsește trecător. Pentru această are credit de 200 miliarde. Se va cosi trestia din bălți, din șesul Dunării și din Delta, se va strânge jir și ghiadă. Toate aceste lucrări se vor face de săteni, copii de școală și femei dela sate cu ajutorul armatei. Se va îngădui gratuit pășunatul în păduri și se vor face gratuit frunzare din păduri.

Nu mai în regiunile secetoase se va îngădui vânzarea vitelor fără autorizație. Țăranii însă sunt sfătuiți să nu le vindă pe prețuri de nimica, deoarece Ministerul le plătește prin Camerele de Agricultură cu câte 3500 Lei kgr. viu. Spre acest scop are un credit de 100 miliarde”.

Nutreț pentru vite. Din cauza secetei mari, nutrețul e foarte puțin. De aceea trebuie cruțat. Cine a avut borceag, săcară de nutreț ori trifoi sau lucernă, are aproape asigurat nutrețul pentru vite. Cine n'a avut astfel de nutreț, poate ajunge în mare nevoie. De aceea, dacă are țărâțe sau gozuri de orice bucate, să le grijească, că li vor prinde bine. Asemenea să grijească paiele de orice fel, dar mai ales cele de ovăs și orz, apoi strujenii. Dacă poate, să-și câștige borhot dela fabricile de spirt, ori turte dela presele de ulei și va petoli bine lipsa de nutreț.

putere de a lumina adâncurile sufletului omenească. Țăranului nu i se pare prea grea poezia lui Coșbuc, orășanului nu i se pare prea simplă. Vremile trec, apar noi poeți. Și totuși la Coșbuc revenim iarăși și iarăși, ca la un liman de liniște și pace.

S'ar putea întâmpla să căutăm uneori în poezia lui Coșbuc aripi de vifor. Vom găsi și de-acestea. Doar Coșbuc a scris: *In opresores* și *Noi vrem pământ*. Și acel episod de epopee care este *Moartea lui Gelu*.

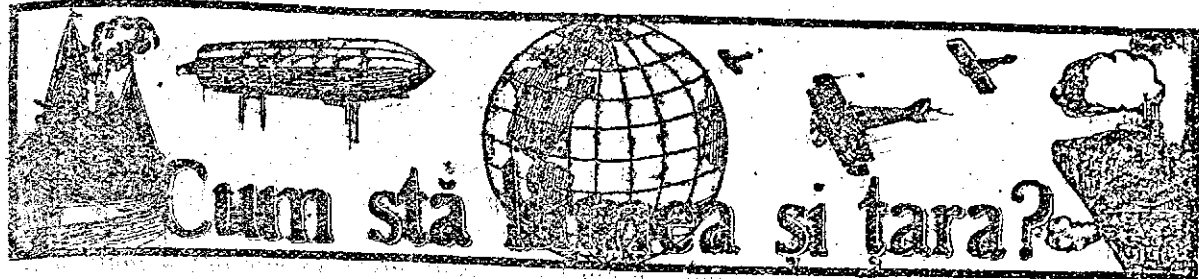
Dar aceste plesne de furtună răsună rar și izolat în lumea aceea senină pe care a îndrăgit-o, pe care a râvnit-o omul domol la vorbă și blând care a fost George Coșbuc, poetul pe care l-am îndrăgit în clasele primare și l-am admirat în anii de mai târziu, pentru belșugul de lumină care umple poezia sa.

Radu Brates

Candele la mormântul lui Eminescu. Fiii restauratorului Tiberiu Dragomirescu din București, anume Ioa și Dumitru Dragomirescu, electricieni, au pus pe cheltuală lor, două candelă luminate electric la mormântul lui Mihail Eminescu din Cimitirul Bellu.

Prin mândrie pierd pe Dumnezeu; prin piznă pierd pe aproapele; prin mânie mă pierd pe mine însumi.

Sf. Victor

Au fost atribuite semnele electorale partidelor politice

Comisia centrală electorală, ținând ședință la Ministerul Justiției sub președinția d-lui T. Tănăsescu, președinte la Înalta Curte de Casație și Justiție din București, a atribuit partidelor politice următoarele semne electorale: Blocului Partidelor Democratice „Soarele” (un cerc cu raze); Partidului Comunist Român „Secera și ciocanul”; Partidului Național Popular „Crucea”; Frontului Plugarilor „Secera”; Partidului Naț. Țărănesc (Anton Alexandrescu) „Cereul”; Partidului Naț. Liberal (Tătărescu) „O linie dreaptă” verticală; Partidul Naț. Țărănesc (Iuliu Maniu) „Ochitul”; Partidului Naț. Liberal (C. I. C. Brătianu) semnul „L” (unghiul drept); iar Grupului Partidelor Unite (Maniu și Brătianu) „Casa”.

Conferința dela Paris

și-a continuat lucrările în diferite comisii în vederea reglementării tratatului de pace cu fostele state aliate ale Germaniei. Cele 5 comisii vor ține legătură una cu alta, pentru ca diferitele chestiuni de interes general să fie rezolvate în deplină cunoștință de cauză.

În legătură cu datoria cea mai importantă a Conferinței de pace, d-l Mackenzie King, primul ministru al Canadei, a declarat următoarele: „Până acum au avut loc prea multe discuții la Conferința de pace. Singura datorie a Conferinței de pace — și aceasta este suprema ei datorie — este să cultive spiritul amicitiei și prieteniei cât mai urgent posibil”.

Tulburări la Calcutta

O mare ciocnire s'a produs la Calcutta (India) între hinduși și musulmani. Trupele britanice au intervenit pentru liniștirea spiritelor. Totalul victimelor în morți și răniți trece de câteva mii de oameni. Pentru siguranță, trupe britanice patrulează pe străzi. Portul de arme de orice fel și intrarea a mai mult de șase oameni este oprită.

Se scrie iarăși

de o eventuală întâlnire a celor „Trei Mari” undeva în Europa. Adică ar fi vorba ca președintele Truman, primul ministru Attlee și generalissimul Stalin să se întâlnească „undeva în Europa, probabil în cursul lunii Octombrie”.

Note diplomatice

Săptămâna care s'a încheiat a fost plină de note diplomatice între cancelariile a diferite state. Astfel, Franța a trimis la Londra, Washington și Moscova, o notă cu privire la revizuirea convenției dela Montreux. Apoi o notă comună anglo-americană a fost trimisă Jugoslaviei privitoare la incidentele din Veneția Iulia, ca răspuns la declarațiile guvernului din Belgrad și la campania gazetelor jugoslave, acuzând administrația aliată de părtinire față de italieni și de persecuție față de jugoslavi. În sfârșit, Polonia a trimis o notă la Londra, referitoare la întârzierea de mobilizării trupelor generalului Anders, din Italia. La rândul ei, Marea Britanie a răspuns printr'o notă în care își arată punctul său de vedere în ceea ce privește pregătirea alege-

rilor poloneze din Noemvrie. O notă asemănătoare a fost înaintată guvernului polonez și de către ministerul de externe american. Prin urmare, după cum se vede din cele de mai sus, activitatea diplomaților — afară de Conferința dela Paris — este destul de vie.

Mareșalul Montgomery, șeful marelui stat major imperial britanic, a plecat în Canada, unde va fi oaspetele guvernului. De aici — a declarat el — sa va duce la Washington, ca oaspete al generalului Eisenhower, șeful statului major al armatei nord-americane, unde va rămânea nouă zile, în care timp va vizita mai multe instituții militare americane.

Alte știri mărunte

— Patriarhul Alexis al Moscovei a fost decorat cu ordinul „Drapelul roșu” pentru fapte excepționale cu prilejul organizării muncii în timpul marelui război de apărare.

— D-l Gheorghe Tătărescu, ministrul de externe al României, a combătut, la Paris, pretențiile formulate de delegația ungară. D-sa a avut mai multe întrevăderi cu diferite personalități politice străine, între alții a fost primit de d-l Georges Bidault, primul ministru al Franței.

— În Palestina se pare că au loc mari mișcări de trupe în jurul diferitelor orașe mai importante.

— Guvernul american a trimis o notă guvernului jugoslav prin care cere satisfacție în 48 de ore cu privire la chestiunea avioanelor americane doborâte.

— La Moscova s'a sărbătorit, într'un cadru măreț, ziua aviației sovietice.

— Leon Degrelle, fascistul belgian refugiat în Spania, a primit ordin să părăsească în 8 zile această țară.

Papura și trestia ca nutreț. Prin mlaștini cresc două plante și anume trestia și papura. În mod obișnuit se folosesc pentru facerea de rogojini, coșuri și la acoperirea caselor. Foarte puțin se folosesc ca nutreț pentru vite. Puterea hrănitore a acestor două plante e cam mică, se poate asemăna cu aceea a paielor. Totuși în timpuri de mare lipsă de nutreț, se folosesc și acestea. Sunt bune de nutreț în stare verde sau ca fân. Fânul de trestie și de papură este mai bun și e mâncat mai cu poftă, dacă e tocat mărunț și se dă vitelor umezit cu apă sărată și dospit timp de 24 de ore.

Trestia și papura de nutreț se taie cu secerea, înainte de a da spicul. Se taie totdeauna partea din sus, care e mai înțepată și mai bogată în frunze. Într'un an se poate tăia de două-trei ori.

Scăderi de impozite pentru regiunile bătute de secetă. Ministerul finanțelor a pășit la alcătuirea unui decret lege pentru scăderea impozitelor în regiunile bătute de secetă. Agricultorii din regiunile mai greu atinse de secetă, cum sunt județele moldo-vene dintre Siret și Prut, vor fi scutiți complet de impozite, în celelalte regiuni vor primi reduceri de 50 și 75 la sută din totalul impozitelor.

Vieța cetățenească

Din legea alegerilor

III.

După ce ne-am îngrijit să fim înscrși în registrul electoral, după ce ne-am scos și certificatul de alegător, așteptăm fiecare ziua alegerilor ca pe o zi de sărbătoare. Este sărbătoare pentru fiecare din alegători această zi, căci atunci suntem chemați a înfăptui cea mai mare ispravă din viața noastră cetățenească. Politică mai facem noi și în alte zile, poate chiar prea multă, dar aceasta este o politică de vorbe. În ziua votării toți alegătorii fac politică în faptă. Prin votul lor ei croiesc atunci drumul viitor al vieții statului.

Tocmai de aceea însă înaintea zilei de votare alegătorul trebuie să-și lămurească gândul și dorința ce o are asupra mersului vieții statului. Pentru aceasta va citi fiecare programele diferitelor partide politice, va asculta pe cuvântătorii acestora, se va interesa chiar de numele viitorilor candidați și astfel în ziua cea mare a votării el va da un vot luminat și conștient.

În ce privește ziua și lucrările votării legea ne spune următoarele. Art. 45. Operațiunile de votare vor începe la ora 8 și vor continua până la orele 20 (opt seara), când scrutinul va fi închis după ce președintele secțiunii de votare se va asigura prin 3 strigări, din 5 în 5 minute, că nu mai sunt alegători prezenți cari nu au votat, în caz contrar, votarea se va continua fără întrerupere până ce toți alegătorii prezenți vor vota. În nici un caz votarea nu va putea trece peste orele 8 a zilei următoare, când scrutinul va fi închis.

Art. 46. Alegătorii vor vota în județul unde își au domiciliul electoral și numai la secțiunea de votare unde au fost repartizați.

Votarea se va face numai în temeiul certificatului de alegător.

Alegătorii vor fi introduși în sala de vot în serii corespunzătoare numărului cabinelor, fiecare va prezenta certificatul de alegător președintelui care li va încredința un buletin de vot și stampila pentru votare.

Alegătorii vor vota separat în cabine închise, aplicând stampila care poartă mențiunea „Votat”, înăuntrul patruleterului care cuprinde lista pe care o votează.

După ce au votat, vor împătura buletinul în patru, astfel ca pagina albă care poartă sigilul de control, să rămână în afară, și-l vor preda președintelui, care după ce se va convinge de existența sigilului de control, îl va introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.

Impăturatul greșit al buletinului nu atrage nulitatea (pierderea) votului dacă secretul votului este respectat.

Stampila încredințată pentru votare se va restitui președintelui odată cu buletinul.

În cabina de votare alegătorul va avea grijă să-și spună votul limpede prin aplicarea ștampilei pe lista candidaților în așa fel încât ea să nu treacă în afara liniilor (adecă a patruleterului) care înconjoară acea listă. Nu se va scrie apoi nici un cuvânt, nu se vor face ștergeri și nici un altfel de semn. Art. 51, în alineatul trei spune: „sunt nule (fără valoare) buletinele... care conțin semne, cuvinte sau ștergeri de nume din liste, precum și acelea care vor avea ștampila de vot aplicată pe mai multe liste sau astfel încât să nu se poată identifica (cunoaște) lista votată”.

N. Comșa

Școala de cântăreți bisericești dela Blaj

În anul trecut s'a înființat, sub îngrijirea și cu sprijinul material al I. P. S. Sale Dr. Valeriu Traian Fronțiu, Școala de cântăreți bisericești. Menirea ei este de a da cântăreților noștri bisericești o pregătire aleasă și temeinică.

Durează trei ani: doi de teorie și practică în școală și unul de practică în parohie.

Pe lângă executarea frumoasă și corectă a cântărilor noastre bisericești și în afară de instruirea în conducerea corurilor sătești, tinerii acestei școli primesc și o educație religioasă-morală îngrijită, obișnuindu-se încă din școală cu o viață creștinească aleasă.

Programa școlii mai cere, ca tinerii cântăreți bisericești să-și însușiască și anumite cunoștințe folositoare pentru toată viața: agricultură rațională, albinărit, pomărit, legumărit, creșterea vitelor, cunoștințe de medicină veterinară, curs de examinatori de carne, cooperatie și contabilitate, igienă sătească, deprinderi manuale de gospodărie rurală și altele.

La această școală se primesc numai tineri de religie română unită, în vârstă de 18—26 ani. Sub 18 ani se primesc numai acei tineri cari au stabilită vocea de copil în voce bărbătească. Necondiționat trebuie să aibă auz muzical și voce plăcută.

Se admit și tineri din Diecezele sufragane, la propunerea Episcopului propriu și dacă împlinesc toate condițiunile cerute pentru primirea în școală.

La intrarea în școală toți tinerii cântăreți, își vor aduce hainele de pat și de corp: 1 saltea, 1 pătură, 1 perină, 4 cearceafuri, 2 fețe de perină, 3 cămăși de zi, 2 cămăși de noapte, 3 ismene, 3 p. obiele sau ciorapi, 2 ștergare, 1 acoperitoare de pat și 4 batiste. Un cuțit, lingură, furculiță, ceașcă pentru lapte și 2 farfurii. Fiecare tânăr va trebui să-și procure și vioară.

Pe tot timpul școlărității vor purta costumul național al ținutului de unde vin.

Condițiunile de primire la această școală le publicăm în altă parte a gazetei.

Indemnăm stăruitor pe tinerii, cari se simt vrednici de a preamări pe Dumnezeu prin cântări să se înscrie la Școala de cântăreți bisericești dela Blaj.

Cunoștințe folositoare

Camforul

Camforul se cumpără din farmacie. Este un leac destul de întrebunțat.

Se scoate dintr'un arbore ce crește prin China și Japonia. De acolo se aduce în toate părțile lumii.

Japonezii numesc arborele de camfor *Kuzu-no-ki*.

Arborele de camfor crește înalt de peste 50 metri. De aceea Japonezii îi zic și regele arborilor.

Trunchiul e învălțat într'o coajă groasă, crepătată ca a stejarului nostru. Ramurile sunt foarte dese și frunzele sunt pietoase.

Deși este un arbore foarte folositor, băștinășii nu-l prea bagă în seamă. Prin unele locuri Chinezii l-au înlocuit cu orez și arbori de ceai.

Scoaterea materiei camforoase din arbore se face în felul următor: Trunchiul și rădăcina arborelui se taie în bucăți mărunte, numite „ehips” pe cari le pun în căldări și le fierb până la destilare, așa cum fierbem noi prunele pentru rachiu.

În Japonia, căldările sunt așezate prin păduri.

Camforul astfel destilat încă nu-i destul de curat. Cuprinde mult olei, de care trebuie curățat. După curățire, camforul este curat. E tare, alb lucitor, unsuros la pipăit, se zdrobește ușor, are un mires pătrunzător și un gust puțin amar.

Camforul are multe întrebunțări.

Miresul de camfor distruge molile din hainele de lână.

Grădinarii împrospețează florile veștede, punând în apă câteva picături de camfor.

Din camfor amestecat cu alte substanțe se fabrică materii explozibile.

Tot din camfor se fabrică așa numitul *celuloid*, din care se pregătesc piepteni, gușere, mânere de cuțite și obiecte de podobă.

De leac se întrebunțează în formă de praf, de apă camforată, spirt de camfor, ulei de camfor ori oțet de camfor. Toate foarte bune pentru frecat și dureri reumatice. Se folosesc și pe locurile unde sunt îngrămădiri de sânge sau umflături.

Din camfor ceară de albine și untură de porc se pregătește *alfia de camfor* pe care o întrebunțează femeile cari nu pot să alăpteze, pentru ca să oprească laptele.

Când tușești e bine să tragi camfor dintr'o țevă sau peană de găscă.

Din camfor și pudră se pregătesc *globulele de brâncă*, cari se macină și se presară pe locul brânzii și aduc vindecare.

Unele fete, cari au fața roșie, poartă în sân camfor, pentru ca să li se albească fața și să devină palide.

Camforul întrebunțat în măsură mare e stricacios: împiedecă circulația sângelui, turbură vederea și face văjăituri în urechi.

Cel mai mult camfor se aduce în Europa din Japonia; anual până la 3—4 milioane kilograme.

Ion Popu-Câmpeanu

Mitropolia Română Unită — Blaj

Nr. 3907—1946

Concurs de primire

În Școala de Cântăreți bisericești

Tinerii cari doresc să fie primiți în Școala de cântăreți bisericești dela Blaj, în anul școlar 1946—1947 își vor înainta cererile prin Oficiul parohial, până la 24 Septembrie 1946, pe adresa Preaven. Consistor Arhiepiscopesc din Blaj.

Cererile vor fi însoțite de următoarele acte: 1. Extras de botez. 2. Extras de naștere. 3. Certificat de absolvire a cursului primar complet (șapte clase). 4. Certificat de bună purtare dela Oficiul parohial. 5. Certificat medical. 6. Certificat de naționalitate. 7. Recomandarea preotului și dovada că a fost sau va fi ales de cantor după absolvirea școlii și dobândirea diplomei. (Se va alătura copia Procesului verbal al curatoratului).

Cererile intrate după termen sau fără actele cerute nu vor fi luate în seamă.

Taxa de înscriere și frecvență la școală este de 100.000 Lei, care se va plăti în 2 rate: 60.000 Lei la înscriere și 40.000 Lei în 1 Februarie 1947.

Taxa de întreținere este de 450.000 Lei. Se achită în 2 rate: 300.000 la intrare și 150.000 lei în 1 Febr. 1947.

Pe lângă taxa în bani se vor mai aduce în natură: *La intrarea în școală*: 150 kgr. grâu, 30 kgr. porumb, 40 kgr. cartofi, 5 kgr. untură topită, 7 kgr. brânză de oaie sau 9 kgr. brânză de vacă, 2 kgr. slănină afumată, 5 kgr. magiun, 6 kgr. fasole, 2 kgr. săpun,

100 b. ouă și 5 kgr. ceapă; *la 1 Februarie 1947*: 50 kgr. grâu, 15 kgr. porumb, 40 kgr. cartofi, 5 kgr. untură topită sau ulei, 3 kgr. brânză de oaie, sau 6 kgr. brânză de vacă, 3 kgr. slănină afumată, 4 kgr. fasole, 1 kgr. săpun, 80 b. ouă, 5 kgr. ceapă.

Alimentele se vor putea plăti și în bani la prețul pieței din Blaj dela termenii de predare.

Ori ce întârziere de plată, aduce cu sine dimiterea din școală.

Dacă în cursul anului prețurile se vor urea, se vor majora și taxele, iar dacă vor scădea și taxele se vor micșora.

Examenul de admitere în școală se va ține în 26 și 27 Septembrie 1946 și va consta din proba în scris și citit și cântări pentru constatarea auzului muzical.

Examenele restante și de corectură se vor ține în 2 Octombrie. Înscrierile se vor face în 3 Octombrie, iar în 4 Octombrie vor începe cursurile.

Direcțiunea

42 (1—1)

Știrile săptămânii

Școlile primare. Ministerul Educației Naționale face cunoscut, că începerea cursurilor la școlile primare va fi în 15 Septembrie. Toți învățătorii trebuie să fie prezenți la școală pe ziua de 1 Septembrie.

Călduri mari în Ucraina. În ultimul timp, în Ucraina s'au înregistrat călduri mari. În ziua de 20 August, la Kiev, temperatura a fost 39,3 grade laumbră. Pentru întâia dată în ultimii 50 de ani, a fost înregistrată în cursul lunii August.

Monedă de 100.000 lei. Cu începere de Luni, 26 August, Ministerul de Finanțe a dispus să se înceapă baterea unor monede de argint de 100.000 lei, de către Monetăria Națională.

Ard pădurile din munți. În ultimul timp, incendii mari mistue pădurile din munții noștri, nimicind una din cele mai mari bogății ale țării. Astfel ard pădurile din regiunea Brașovului, pădurile din jurul Stațiunii Păltiniș (Munții Sibiului), pădurile depe Munții Parâng Vulcan ș. a. E posibil ca aceste focuri să se datorească unor neatenții și să fie înlesnite de seceta mare ce băntue în vara aceasta dar faptul că ele se produc în toată țara în același timp, trebuie să ne dea de gândit, căci s'ar putea datora și unor mâini nelegiuite.

Anunț. Belman Samuilă, din comuna Velț, jud. Târnava-Mică, reoagă stăruitor pe cei care știu unde se găsește soția sa Șara n. Winchler fugită dela domiciliu din 12 Iulie a. c. împreună cu cei patru copii (doi băieți și două fete) și toate lucrurile din casă, să-i comunice pe adresa: Belmann Martin, str. Dârlos Nr. 3, Mediaș.

Casă de vânzare în Blaj, Strada Timotei Cipariu Nr. 4. — Informații la d-l Ignatz Genad în Blaj, Str. Mitropolit Vancea Nr. 11. 47 (1—1)

De vânzare Mașină de tricotat Nr. 4-60 Marca Dispusă Sendâr Graf la invalidul Benchea Gheorghe, Lupu - Târnava-Mică 46 (1—1)

De vânzare 15 loturi de casă de câte 600 m. pătrați în Blaj, Calea Victoriei. Informațiuni la Redacția ziarului.

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837—42.